

a nemění na tom nic ani okolnost, že po třetí ještě byl potrestán pro přestupek ve smyslu § 320 b) tr. zák. pokutou 3 K, a že snad tento trest byl zaměněn v pozastavených člancích; neboť jest značný rozdíl mezi tím, zda někdo je obviňován z toho, že se po světě bez zaměstnání a práce potuloval a proto byl trestán vězením, či zda mu byl uložen jednou nepatrný pořádkový trest peněžitého opomenutí předpisů ohlašovacíích a to, jak rozsudek zjišťuje, pro neodhlášení vlastního bratra. Pokud soud tohoto základního rozdílu, vztahujícího se k povaze výčitky nepostřehuje, spočívá jeho výrok na mylném pojetí zákona; tuto výčitku bylo naopak objektivně posuzovati podle § 487 tr. zák., totiž jako obvinění z přestupku, kterého soukromý obžalobce vůbec nespáchal. K této právní kvalifikaci budiž podotčeno toliko, že se zpravidla v praxi objevují případy křivého obviňování z trestného činu v takové formě, jež objektivně podmiňuje nebezpečí, že by mohlo proti obviněné osobě trestní šetření následkem toho býti zahájeno; než, že by taková podmínka, ohrožení řečeného druhu, byla zákonným předpokladem podstaty § 487 tr. zák., z doslovu tohoto předpisu nevysvítá; trestný skutek podle § 487 tr. zák. je v podstatě toliko odrůdou přestupku pomluvy podle § 488 tr. zák.; oběma podstatám je společným znakem, že se dotýkají mravní hodnoty dotčeného, a je jisto, že se tak může státi i v té formě, že se křivě tvrdí o něm, že již pro určitý trestný čin byl odsouzen a trest si odseděl. Nalézací soud ovšem opírá sprošťující výrok též o důvod trestnosti vylučující podle § 4 tisk. novely, ježto se uveřejnění stalo především ve veřejném zájmu. Leč, nehledíc k tomu, že rozsudek omezuje tento důvod výlučně na výtku přestupků krádeže, vytýká stížnost právem, že rozsudek neobsahuje důvodů pro závěr, že uveřejněním především — což znamená »hlavně a výlučně« — měl býti chráněn zájem veřejný. Kromě toho nelze přehlédnouti, že dalším předpokladem beztrestnosti podle § 4 tisk. nov. jest též zdařený důkaz »pravděpodobnosti«, o němž soud vůbec neuvažoval. Ježto posléze rozsudek v důsledcích shora uvedeného mylného právního nazírání blíže se nevyjadřuje, ve kterém nebo ve kterých člancích spatřuje po stránce objektivní výtku přestupku tuláctví, ani neobsahuje ve příčině subjektivní stránky přestupku podle § 6 tisk. novely potřebných zjištění, takže se bez nového hlavního přelíčení obejíti nelze, bylo zmatečnými stížnostmi ve shora naznačeném rozsahu vyhověti; sprošťující výrok v příčině výtky potrestání pro tuláctví zrušiti jako zmatečný a věc vrátiti prvému soudu, by, a to, ježto tu jde toliko o přestupek § 6 cit. zák., v tříčlenném senátu podle § 28/2 tisk. nov. věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. Vývody obžalovaného, pokud se zabývají otázkou vadné opovědi opravného prostředku, poukazují se na náleží Nejvyššího soudu ze dne 22. února 1927, č. j. Zm I 763/26, sb. n. s. č. 2672.

Čís. 2966.

Trestná činnost podle § 132 tr. zák. záleží ve svedení, podle čís. 2 § 20 zák. čís. 241/22 sb. z. a n. ve svádění ke smilstvu, t. j. k dopuštění

nebo snášení smilstva některou z osob (ženskou nebo mužskou) v těchto zákonných ustanoveních zvláště chráněných.

Svedení záleží v tom, že pachatel přiměje dotyčnou osobu jakýmkoliv působením na její vůli k tomu, že se dá pohnouti, t. j. že dobrovolně přistoupí k páčání nebo k dopuštění smilného činu, jehož by jinak nespáchala ani nedopustila páčati. Toto působení, jímž si pachatel podrobuje vůli sváděné osoby, může se dít nejen slovy a přemlouváním, nýbrž i činy k páčání smilstva směřujícími, a může záležeti buď v lichocení, slibování darů a výhod, v podněcování smyslnosti, nebo může spočívat v pouhé iniciativě pachatelově ke smilnému činu, nebo ve spáchání smilného jednání samého — předpokládajíc ovšem, že sváděná nemá již předem vůle necudnému jednání se oddati — a může záležeti i v násilí, nedosahujícím takového stupně, by vylučovalo vlastní vůli svedené osoby.

Nezáleží sice na tom, že svedená osoba nebyla již v době činu nevinnou ve věcech pohlavních, nelze však o svedení mluvit, jde-li o osobu, jež ku smilnému činu buď výslovně vybídla, neb aspoň svým vyzývavým chováním nebo nemravným způsobem dosavadního života k němu sama dala podnět.

Přestupek podle § 20 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. promlčuje se v jednom roce.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1927, Zm I 467/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 30. května 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu podle § 132 tr. zák. a přestupkem podle § 20 čís. 2 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. Podle § 290 tr. ř. zrušil však nejvyšší soud jako soud zrušovací shora uvedený rozsudek, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 20 čís. 2 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n., spáchaným na Vlastě K-ové v srpnu 1924, ve výroku tom o vině, následkem toho i ve výroku o trestu a v souvisejících s ním výrocích vůbec a vrátil věc soudu první stolice, by ji v tomto rozsahu znova projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, uplatňujíc pouze důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., namítá, že stěžovatel byl neprávem uznán vinným zločinem podle § 132 tr. zák. a přestupkem § 20 čís. 2 zák. čís. 241/22 sb. z. a n., poněvadž prý k pojmu svedení (jehož zákon vyhledává ke skutkovým podstatám obou těchto trestných činů) nestačí, že obžalovaný přiměl dotyčné dívky k dopuštění smilných činů, nýbrž je prý nutno, by předcházelo svádění. Sváděním rozumí zmateční stížnost vyvinutí »svůdné«,

sváděcí činnosti buď nátlakem, slovy nebo skutky»; nestačí prý, když pachatel bez takové činnosti pouhým přemlouváním dospěje k tomu, že druhá osoba na jeho návrh dobrovolně přistoupí, když ji (bez svádění) k takovému činu »přiměje«. Než zmateční stížnost jest na omylu. Správné jest, že trestná činnost podle § 132 tr. zák. záleží ve svedení, podle čís. 2 § 20 zák. čís. 241/22 sb. z. a n. ve svádění ke smilstvu, t. j. k dopuštění nebo snášení smilstva některou z osob (ženskou nebo mužskou) v těchto zákonných ustanoveních zvláště chráněných. Svedení však záleží právě v tom, že pachatel přiměje takovouto osobu jakýmkoliv působením na její vůli k tomu, že se dá pohnouti, t. j. že dobrovolně přistoupí k páčání nebo dopouštění smilného činu, jehož by jinak nespáchala ani nedopustila páčati. Toto působení, jímž si pachatel podrobuje vůli sváděné osoby, může se dít nejen slovy a přemlouváním, nýbrž i činy k páčání smilstva směřujícími, a může záležeti buď v lichocením, slibování darů a výhod, podněcování smyslnosti, nebo může spočívat v pouhé iniciativě pachatelově ke smilnému činu, nebo ve spáchání smilného jednání samého — předpokládajíc ovšem, že druhá strana v době činu sama již předem nemá vůle necudnému jednání se oddati — a může posléze záležeti i v násilí, nedosahujícím takového stupně, by vylučovalo vlastní vůli svedené osoby. Omezující výklad pojmu svedení ve zmateční stížnosti neodpovídá správnému výkladu zákona. Poněvadž první soud zjistil, že obžalovaný působil na obě děvčata jednak podněcováním ke smyslnosti, ohmatáváním na prsou a přirození u K-ové, objímáním a líbáním u P-é, jednak domlouváním, by mu byla dobrovolně po vůli u P-é, jednak páčáním smilstva samého u obou a to z vlastní iniciativy a přes odpor dívek, používaje na konec i násilí (které však nedosáhlo takové míry, by vylučovalo vlastní vůli sváděných osob, ježto, jak rozsudek zjišťuje, nepoužily krajního odporu jen vzhledem k odvislému poměru od obžalovaného), a že těmito prostředky dosáhl, že obě děvčata dobrovolně přistoupila k smilnému jednání, jsou tu všechny náležitosti »svedení« ve smyslu výše vyloženém. Zmateční stížnost má ovšem za to, že různé okolnosti, jež vyšly na jevo řízením — výpověď svědka S-ého, že obě učednice byly osoby volnějšiho chování, seznání obžalovaného, že Emilie P-á brala od něho za dopuštění smilných činů dary, nápadná okolnost, že si Vlasta K-ová ani po činu, ani po vystoupení ze služby u obžalovaného na jeho jednání nestěžovala ani doma, ani neučinila udání u úřadu, naopak po prvním útoku obžalovaného ještě čtyřikrát za sebou k němu došla a dopustila, by své činy opakoval, že Emilie P-á šla s kávou k obžalovanému, přes to, že ji K-ová upozornila na nebezpečí, jemuž se tím vystavuje, a že učinila udání na obžalovaného teprve po propuštění z učení, k němuž došlo pro neshody s manželkou obžalovaného — dopouštějí prý spíše úsudek, že jde o děvčata, která měla již za sebou určité zkušenosti a znalosti pohlavního styku s muži, u nichž nebylo třeba svádění ani násilí, by byly přimněny k dopuštění nebo k snášení smilných činů, nýbrž která bez zvláštního nátlaku, donucení a svádění sama se propůjčila k tomu, by se s obžalovaným milkovala, pokud se týče svým chováním sama

dala podnět k tomu, že došlo v bytě obžalovaného k oněm výstupům. V těchto vývodech se sice projevuje správný názor, že o svedení nelze mluvit, jde-li o osobu, jež ku smilnému činu buď výslovně vybídla, neb aspoň svým vyzývavým chováním nebo nemravným způsobem dosa-
vadního života k němu sama dala podnět, avšak zmateční stížnost přehlíží, že soud v souzeném případě výslovně vylučuje takovéto předpoklady zjištěním, že šlo o děvčata útlého věku, sotva dospělá, v pohlavním styku s muži neobeznalá. Snaží-li se zmateční stížnost samotným rozbořem výsledků průvodního řízení dolíčiti, že obě učednice samy svým chováním daly podnět k smilným činům obžalovaného a že se mu oddaly bez jakéhokoliv svádění s jeho strany, ocitá se v rozporu s přesvědčením nalézacího soudu, který zjistil a náležitě odůvodnil pravý opak, totiž že iniciativa vyšla výlučně od obžalovaného a že tento použil různých sváděcích prostředků, než přiměl obě dívky k tomu, že dobrovolně dopustily smilná jednání obžalovaného — v čemž právě spočívá podstata svedení, jak bylo výše uvedeno. Pouhým brojením proti těmto skutkovým předpokladům rozsudku neprovádí zmateční stížnost uplatňovaný hmotněprávní zmatek, poněvadž při jeho správném provedení by byla povinna vycházeti ze skutkových zjištění rozsudku.

Má-li zmateční stížnost — jak by bylo lze souditi z jejího provedení — na mysli také formální výtky a to — a) nedostatek důvodů pro výrok, že K-ová i P-á jsou v pohlavním styku s muži neobeznalé; b) neúplnosti rozsudku v tom směru, 1. že nehodnotí výpověď svědka S-ého, že zná K-ovou i P-ou jako děvčata volnějšího chování, že viděl jednou P-ou, když se dívala na holičské pomocníky klíčovou dírkou na klosetě, a že koketovala s hosty v kavárně, 2. dále, že soud náležitě neuvážil, že si Vlasta K-ová ani po činu, ani po vystoupení ze služby u obžalovaného na jeho jednání nestěžovala ani doma, ani neučinila udání u úřadu, naopak po prvním útoku obžalovaného ještě 4krát za sebou k němu došla a dopustila, by své činy opakoval, že Emilie P-á šla s kávou k obžalovanému přes to, že ji K-ová upozornila na nebezpečí, jemuž se tím vydává a že učinila udání na obžalovaného teprve po propuštění z učení, k němuž došlo pro neshody s manželkou obžalovaného, a posléze 3. že nepřihlédl k tomu, že obžalovaný, stížený podle lékařského vysvědčení arteriosklerosou, značně nervosní a trpící oboustrannou kýlou, nebyl s to, by vyvinul takové násilí, by mu učednice i proti své vůli podlehly — jsou i tyto výtky neodůvodněny, poněvadž: K a): nalézací soud odůvodňuje své přesvědčení, že nejde o děvčata mravně zkažená, formálně bezvadně jejich útlým věkem a lékařským posudkem (ostatně zákon připouští v odst. III. § 132 tr. zák. na rozdíl od odstavce IV. téhož § i svedení osoby, která není již nevinnou, — jinak ve IV. případě u kuplířství). K b): 1. Pomínutím výpovědi svědka S-ého se nestal rozsudek zmatečným, poněvadž okolnosti jím potvrzené ještě neodůvodňují úsudek, že svědkyně vedly nemravný život, což by bylo s hlediska § 132 tr. zák. rozhodným. 2. K těmto okolnostem rozsudek přihlíží a své přesvědčení o hodnověrnosti svědkyně náležitě odůvodňuje. 3. Tvrzený fyzický stav obžalovaného je lhostejným, poněvadž

skutková podstata § 132 III. tr. zák. právě předpokládá — a soud tu také zjistil — že použité násilí nedosáhlo takového stupně, by vyloučilo vlastní vůli svedených osob. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Avšak zrušovací soud při poradě o zmateční stížnosti dospěl k názoru, že přestupek svádění ke smilstvu podle § 20 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. ohledně Vlasty K-ové mohl by býti promlčen, poněvadž uplynula od spáchání tohoto přestupku doba stanovená pro promlčení (1 rok, § 532 tr. zák.), a není zjištěno, že by tu nebylo podmínek § 531 tr. zák., pro něž by se stěžovatel nesměl dovolávat promlčení, takže není vyloučeno, že bylo trestního zákona v neprospěch obžalovaného v tomto směru nesprávně užito, když nalézací soud uznal ho vinným tímto přestupkem. Bylo proto pro nedostatek skutkových zjištění v tomto směru zřetelem k ustanovení § 290 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 2967.

Ustanovení § 157 druhá věta tr. zák. vyhledává, by několik (aspoň dva) lidí společně zle nakládalo s jednou nebo více jinými osobami, aniž měli vědomí společného úmyslu nepřátelského. Lze-li zjistiti, kdo těžké zranění způsobil, přičte se zločin jemu a ostatní jsou po případě spoluvinníky podle § 5 tr. zák.; nelze-li onu okolnost zjistiti, dlužno každému, kdo na poraněného v nepřátelském úmyslu ruku vztáhl, přičítati zločin podle § 157 tr. zák., a to i tenkrát, je-li jisto, že od něho těžké uškození nepochází.

»Vztažením ruky« rozumí zákon každé útočné jednání proti tělu; o »zlém nakládání« předpokládá, že se dělo *in continuo*, neb aspoň bez delšího přerušení.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1927, Zm II 268/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 1. dubna 1927, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem těžkého poškození na těle podle § 157 odst. druhý tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po stránce hmotněprávní uplatňuje zmateční stížnost zmatek podle čís. 9 a) po případě 10 § 281 tr. ř., spočívající prý v tom, že nalézací soud na základě výpovědi svědka K-a mohl prý vzít za prokázáno pouze, že obžalovaný Ch. způsobil K-ovi jen lehké ublížení na těle; poněvadž naproti tomu prý není prokázáno, že mu některý ze tří obžalovaných skutečně nalomil žeberní kost a tím způsobil poranění, jež